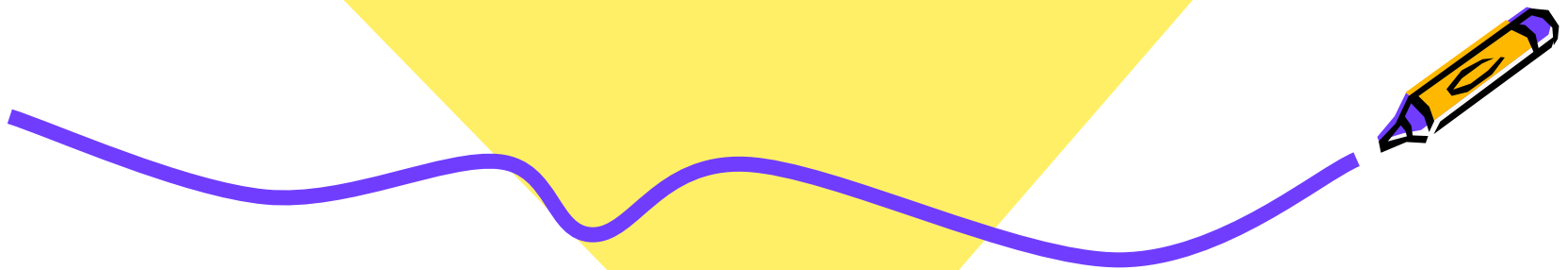




3.4. Mijloacele didactice. Definiri și taxonomii



Mijloacele didactice/de învățămînt

reprezintă instrumentele materiale, naturale, tehnice etc. subordonate metodelor și procedeele didactice angajate în realizarea sarcinilor specifice, proiectate la nivelul activității didactice/educative.

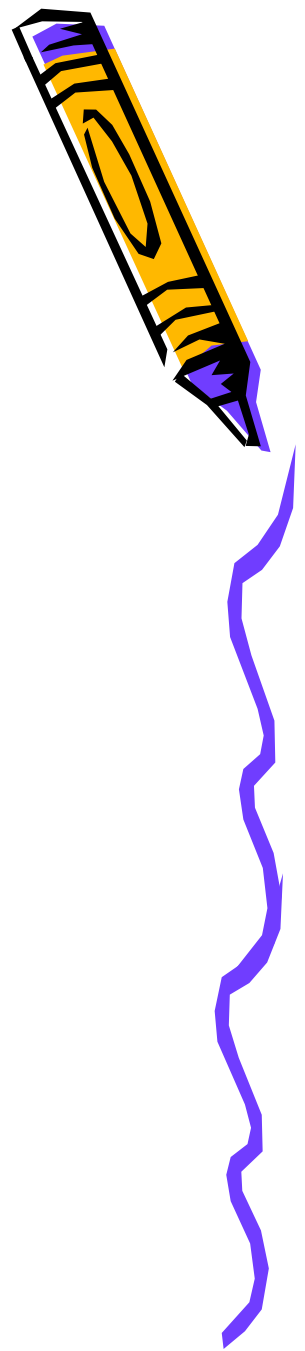


Criteriu de clasificare a mijloacelor de învățămînt

- a) **mijloace didactice vizuale** (imagini, ilustrate, proiecții fixe);
- b) **mijloace didactice sonore** (discuri, radio, magnetofon (casetofon));
- c) **mijloace didactice audiovizuale** (filme sonore, televiziune - completate în ultimele decenii de tehnicile video și de folosirea computerului în procesul de învățămînt - vezi televiziunea prin satelit, CD-ROM-urile, instruirea prin internet etc.).



Mijloace de învățămînt



Mijloace de învățămînt

Mijloace
informativ-
demonstrative

Mijloace de exersare și
formare a priceperilor și
deprinderilor
și

Mijloace de
raționalizare a
timpului didactic

Mijloace de
evaluare a
rezultatelor

jocuri, truse, aparate de
laborator, atelier, lot
școlar; sala de educație
fizică etc.

hărți de contur, șabloane,
ștampile didactice, hartă de
contur, tablă electronică

teste docimologice,
grile de măsurare-
apreciere, șabloane
de evaluare

Mijloace intuitive naturale

insectar, colecții de plante, metale;

Obiecte contruite în scopuri
didactice, substituite bidimensionale ale
realității

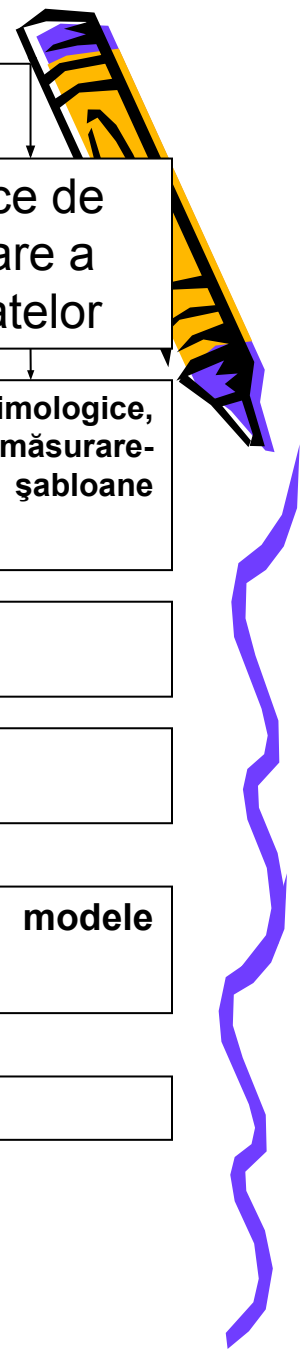
fotografii, planșe, filme, diafilme

Materiale figurative, susbtituite
tridimensionale ale realității

mulaje, machete, corpuri geometrice, modele
gen globul terestru

Reprezentări simbolice

formule, cuvinte, note muzicale etc.



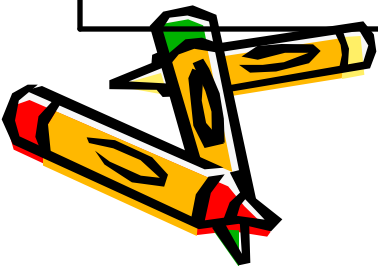
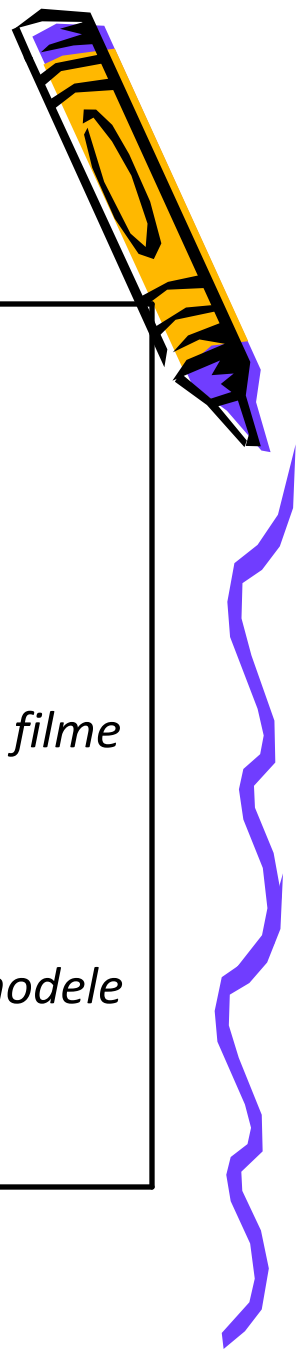
Valoarea educativ-formativă produsă de aplicarea mijloacelor didactice constă în:

- atribuirea caracterului ilustrativ, demonstrativ, aplicativ și evaluativ învățării;
- diminuarea sau anularea verbalismului propriu metodologiilor tradiționale;
- corelarea mai bună a tuturor componentelor procesului didactic: principii, obiective, conținuturi, metode și forme de activitate, relații adecvate profesor - student;
- intensificarea caracterului senzorial al activității didactice.



Aceste mijloace pot fi exprimate la nivelul următoarei clasificări:

- A. Imagistice: schițe, diagrame, hărți, scheme, planșe, tabele.
- B. Bibliotecă On Line.
- C. Note Book.
- D. Flipchart.
- E. Retroproiector.
- F. Suport de curs.
- H. Reprezentări audio-vizuale: emisiuni radiofonice, discuri, filme, filme didactice.
- G. Imagini retroproiective: diapozitive, prezentare Power Point.
 - Formatorul ca mijloc vizual ajutător.
 - Logico-matematice: concepte, judecăți, raționamente, formule, modele experimentale/acționale.



Mesajele transmise prin mijloace audiovizuale vor avea următoarele *caracteristici*:

- să exprime concis informațiile;
- să conțină informații-cheie;
- să reprezinte o exprimare simplă, coerentă;
- să nu conțină elemente de redundanță;
- să conțină o situație ce poate fi verificată de elevi.



Cerințe pentru utilizarea reușită a mijloacelor audiovizuale din perspectiva dezvoltării cunoașterii:

- orientarea informațiilor la atingerea obiectivelor;
- prezentarea informațiilor în succesiune logică și progresivă;
- preponderența actului reflexiv asupra celui informativ;
- caracterul ilustrativ și demonstrativ al prezentării informației;
- construcția clară și sistematică a fluxului informativ;
- permisivitate pentru extrapolări, sinteze, generalizări.



Timpul de desfășurare a unei activități didactice de acest gen cu mijloacele audiovizuale este de aproximativ 15 min. Participarea la un nivel sporit al elevilor la elaborarea sintezelor este condiționată de realizarea de către de profesor a unor *cerințe speciale*:

- informațiile sale vor fi clare, corecte și bine structurate;
- legătura elementelor esențiale va fi ușor de înțeles;
- limbajul va fi unul inteligibil,
- informațiile vor fi capabile să designeze sinteza;
- asamblarea întregului va permite/va provoca dezbateri privind conținutul, formele și modalitățile de structurare a elemen.

